

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(438)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej (22.)
oraz Komisji Spraw Zagranicznych (34.)
w dniu 14 października 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Albanii, sporządzonego w Brukseli dnia 9 lipca 2008 r. (druk senacki nr 267, druki sejmowe nr 1004, 1062).
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Chorwacji, sporządzonego w Brukseli dnia 9 lipca 2008 r. (druk senacki nr 268, druki sejmowe nr 1005, 1063).

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Leon Kieres oraz zastępca przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej Henryk Górski)

Przewodniczący Leon Kieres:

Są dwa punkty w porządku obrad posiedzenia. Zanim przejdziemy do ich realizacji, pozwolą państwo, że wspólnie z panem senatorem Górskim, który reprezentuje Komisję Obrony Narodowej, przywitamy zaproszonych gości: jego ekscelencję ambasadora Republiki Albanii pana Florenta Çeliku oraz jego ekscelencję ambasadora Republiki Chorwacji pana Nebojšę Koharovića.

Ekscelencje, to dla nas zaszczyt, że możemy państwa gościć na naszym zwykłym, chociaż, wzięwszy pod uwagę znaczenie problemów, o jakich będziemy tu dziś dyskutować, tak naprawdę nadzwyczajnym posiedzeniu dwóch komisji: Komisji Obrony Narodowej i Komisji Spraw Zagranicznych. Dziękuję, że przyjęli państwo nasze zaproszenie.

Przystępujemy do obrad, witając jednocześnie pana dyrektora Jacka Sucha, zastępcę dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych; pana Stanisława Komorowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, panią Iwonę Kozyrę z Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu.

Podzielimy się z panem senatorem Górskim: jeden punkt będzie prowadził pan senator Górski, a ja drugi. Panie Senatorze?

(Senator Henryk Górski: To może pan przewodniczący rozpocznie.)

Dobrze.

Proszę państwa, obydwie punkty porządku obrad odnoszą się do rozpatrzenia w trybie pilnym dwóch ustaw, które będą przedmiotem obrad w czasie najbliższego posiedzenia Senatu, czyli jeśli wiem, a jestem dobrze poinformowany, pojutrze. Będą to dwa pierwsze punkty porządku obrad we czwartek.

Punkt pierwszy: rozpatrzenie w trybie pilnym ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Albanii, sporządzonego w Brukseli dnia 9 lipca 2008 r., druki sejmowe nr 1004 i 1062, druk senacki nr 267.

Bardzo proszę pana dyrektora Jacka Sucha o zabranie głosu.

(Rozmowy na sali)

Panowie Senatorowie, bardzo bym prosił...

Głos zabierze pan dyrektor Jacek Such z MSZ.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jacek Such:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mam zaszczyt przedstawić państwu rządowy projekt ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Albanii. Podpisanie protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego, które nastąpiło 9 lipca 2008 r. w Brukseli podczas specjalnej sesji Rady Północnoatlantyckiej, odnosiło się do dwóch państw: Republiki Albanii i Republiki Chorwacji.

Podpisanie tych protokołów wynikało bezpośrednio z decyzji podjętej podczas spotkania szefów państw i rządów Sojuszu Północnoatlantyckiego w dniu 3 kwietnia bieżącego roku w Bukareszcie. Na podstawie tej decyzji zostały wynegocjowane z państwami kandydującymi do NATO odpowiednie protokoły akcesyjne.

Chciałbym podkreślić, że Polska od momentu uzyskania członkostwa w Sojuszu Północnoatlantyckim była i jest w dalszym ciągu aktywnym orędownikiem idei dalszego rozszerzenia NATO na możliwie duży krąg państw, zwłaszcza europejskich, których celem czy główną ideą jest umacnianie i jednoczenie kontynentu europejskiego zarówno w zakresie struktur militarnych, jak i politycznych, bo taki militarno-polityczny charakter ma Sojusz Północnoatlantycki.

Przyjmując nowych członków, NATO rozciągnie również swoje gwarancje bezpieczeństwa na kolejne państwa, co wpłynie na dalsze poszerzenie strefy bezpieczeństwa i stabilności na terenie naszego kontynentu, ale wierzymy, że będzie to również miało znaczenie dla tych państw, albowiem spowoduje dalsze pogłębienie struktur demokratycznych w tych państwach i potwierdzi przestrzeganie wspólnych wartości oraz standardów w polityce wewnętrznej i zagranicznej, a do przestrzegania tych zasad zobowiązane są wszystkie państwa, będące członkami sojuszu.

Rozmowy akcesyjne były prowadzone zgodnie z projektem protokołu przygotowanym przez Kwaterę Główną NATO i zaaprobowanym przez wszystkie państwa członkowskie. Ten protokół – tu krótkie przedstawienie – składa się z trzech artykułów. W zasadzie art. 2 i 3 mają charakter techniczny, podstawowe znaczenie ma zaś art. 1, w którym jest zawarte upoważnienie Sekretarza Generalnego NATO do przekazania w imieniu wszystkich sojuszników zaproszenia rządu Albanii do przystąpienia do Traktatu Północnoatlantyckiego, ponieważ zgodnie z procedurą przewidzianą w Sojuszu Północnoatlantyckim przystąpienie kolejnych członków następuje na podstawie zaproszenia wystosowanego przez sekretarza generalnego.

Republika Albanii stanie się stroną traktatu w dniu złożenia swego dokumentu przystąpienia. Ten dokument będzie złożony rządowi Stanów Zjednoczonych, który pełni funkcję depozytariusza Traktatu.

Jeśli chodzi o skutki społeczne, gospodarcze i finansowe dla Polski, nie przewidyje się, żeby przystąpienie Republiki Albanii wywołało jakieś bezpośrednie czy znaczące skutki, zwłaszcza gospodarcze, finansowe czy prawne dla Polski. Nie będą także z tego tytułu wynikały żadne obowiązki znalezienia dodatkowych źródeł finansowania.

Po formalnym przystąpieniu Republiki Albanii do NATO Rzeczpospolita Polska, oczywiście również z pozostałymi członkami NATO, będzie zobowiązana do

udzielania w razie potrzeby kolektywnego wsparcia wojskowego nowemu członkowi NATO.

Z wyjątkiem zakresu podmiotowego nie zmieniają się istniejące mechanizmy podejmowania decyzji i współpracy sojuszników w ramach NATO.

Jeśli chodzi o tryb ratyfikacji tego protokołu, konieczne jest zastosowanie trybu przewidzianego w art. 89 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który mówi, że ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie wymagają między innymi umowy dotyczące pokoju, sojuszy, układów politycznych lub układów wojskowych, a właśnie Sojusz Północnoatlantycki ma taki charakter, ponieważ jest organizacją polityczno-wojskową.

Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na fakt, że rząd nadał temu projektowi cechę projektu rozpatrywanego w trybie pilnym z tego względu, że protokoły zostały podpisane z założeniem szybkiej procedury ratyfikacyjnej, aby akcesja Republiki Albanii, a także oczywiście Republiki Chorwacji, nastąpiła na początku kwietnia 2009 r., kiedy to przewidziane jest odbycie sześćdziesiątego jubileuszowego szczytu sojuszu, a wówczas oba państwa mogłyby oficjalnie stać się członkami sojuszu.

Przedstawiając te informacje, Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie projektu ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję, Panie Dyrektorze.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana ministra Komorowskiego.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Stanisław Komorowski:**

Bardzo dziękuję.

Panowie Senatorowie! Panowie Ambasadorowie!

Ze swej strony chciałbym tylko dodać dwie rzeczy. Najpierw pozwolę sobie na drobniutką korektę: to nie jest sześćdziesiąty szczyt, tylko będzie to kolejny szczyt z okazji sześćdziesiątej rocznicy istnienia traktatu.

Następnie do tego, o czym mówił przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do którego obowiązków należy prezentowanie tego typu dokumentów szanownej komisji, chciałbym tylko dodać, że już od jakiegoś czasu Chorwacja i Albania aktywnie uczestniczą we wszystkich spotkaniach natowskich i chociażby na podstawie tego jesteśmy przekonani o słuszności decyzji, że Albania i Chorwacja zostały zaproszone do członkostwa w Pakcie Północnoatlantyckim; na pewno będzie to leżało w interesie zarówno tych państw, jak i całego sojuszu.

Również ze swej strony w imieniu ministra obrony narodowej rekomenduję pozytywne rozpatrzenie tej propozycji. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję panu ministrowi.

Otwieram dyskusję.

Jak sądzę, sprawa jest oczywista i nie budzi żadnych kontrowersji.

Panie Ambasadorze, myślę, że rozumie pan, co zostało powiedziane, prawda?

Proszę państwa, musimy formalnie przegłosować wniosek.

Proponuję podjęcie uchwały rekomendującej Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy o ratyfikacji protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Albanii, sporządzonego w Brukseli dnia 9 lipca 2008 r., druki sejmowe nr 1004 i 1062, druk senacki nr 267.

Kto jest za podjęciem tej uchwały? Proszę podnieść rękę. (15)

(Głos z sali: Jednogłośnie.)

Policzcie państwo.

Nikt się nie wstrzymał od głosu, nikt nie zgłosił sprzeciwu.

Uchwała została przyjęta.

Pozostało nam wyznaczenie senatora sprawozdawcy. Uzgodniliśmy z panem senatorem Górkim, że ten projekt ustawy będzie prezentował przedstawiciel Komisji Spraw Zagranicznych, a kolejny – przedstawiciel Komisji Obrony Narodowej. Pan senator Władysław Sidorowicz będzie naszym reprezentantem. Czy są głosy sprzeciwu? Nie ma.

Panie Senatorze, pojutrze proszę reprezentować obydwie połączone komisje.

Panie Ambasadorze, wszystko idzie gładko.

Bardzo proszę pana senatora Górkiego o przejęcie obowiązków przewodniczenia posiedzenia.

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępca przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej Henryk Górski)

Zastępca Przewodniczącego Henryk Górski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Sprawa w drugim punkcie jest identyczna, inny jest tylko numer druku, mam więc pytanie do pana dyrektora departamentu i pana ministra, czy zechcą jeszcze – być może są pewne różnice, o których nie wiemy – wypowiedzieć się w tej sprawie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Jacek Such:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo! Panowie Ambasadorowie!

Ponieważ, jak słusznie zauważył pan przewodniczący, procedura oraz uzasadnienie przyjęcia proponowanej ustawy są bardzo zbliżone, a w zasadzie takie same, bo oba państwa należą do tego samego regionu Europy i odgrywają tutaj rolę takie same elementy wojskowe i polityczne, nie chciałbym powtarzać tych samych faktów czy zdarzeń, które doprowadziły do podpisania tego protokołu, ponieważ są to te same daty, te same okoliczności.

Chciałbym może tylko dodać, że zarówno w przypadku Republiki Albanii, jak i Republiki Chorwacji, o której mówimy w tym momencie, istotne znaczenie ma to, że Polska od chwili uzyskania członkostwa w Sojuszu Północnoatlantyckim była zawsze czołowym i aktywnym orędownikiem idei rozszerzenia NATO. Decyzja ta ma, w naszym przekonaniu, istotne znaczenie nie tylko dla wzmacniania struktur bezpieczeństwa w Europie, ale także dla budowania coraz szerszych i bardziej stabilnych podstaw demokracji w państwach europejskich. Ten obecny, trzeci już od czasu zakończenia zimnej

wojny etap rozszerzenia NATO ma o tyle istotne znaczenie, że dotyczy państw regionu Bałkanów. Wiemy, że jest to region szczególnie wrażliwy, przez wiele dziesięcioleci targany różnego rodzaju konfliktami i w naszym przekonaniu, w przekonaniu również innych krajów państw członków Sojuszu Północnoatlantyckiego właśnie ta okoliczność ma szczególnie istotne znaczenie, bowiem przystąpienie obu państw stanowi korzystną zmianę strefy bezpieczeństwa nie tylko na tym obszarze, czyli w regionie Bałkanów, ale także w całym regionie euroatlantyckim, co sprzyja także interesom bezpieczeństwa Polski, bowiem oba państwa leżą blisko Polski i wszystko to, co się dzieje w tych krajach, w jakiś sposób wpływa również na bezpieczeństwo naszego kraju.

Tak jak mówiłem, wszystkie te elementy i uzasadnienie odnoszące się do trybu przyjęcia ustawy, mają zastosowanie w stosunku do Republiki Chorwacji.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwalam sobie prosić o pozytywne zaopiniowanie projektu ustawy w sprawie ustawy o ratyfikacji protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Chorwacji. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Henryk Górski:

Dziękuję, Panie Dyrektorze.

Prosiłbym pana ministra Komorowskiego o dodanie może jeszcze czegoś do tego punktu.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Stanisław Komorowski:**

Tak jak w przypadku Albanii...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Słucham?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, to by było nie po bułgarsku.

Również w przypadku Chorwacji jesteśmy w pełni przekonani, że jest to słuszna decyzja i Ministerstwo Obrony Narodowej gorąco rekomenduje, aby właśnie tak się stało, żeby Pakt Północnoatlantycki został rozszerzony o Chorwację. Wpłyne to na pewno na stabilizację tego bardzo ważnego regionu dla całej Europy.

Zastępca Przewodniczącego Henryk Górski:

Dziękuję.

Pytanie: czy państwo senatorowie chcą zabrać głos, wypowiedzieć się w tej sprawie?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Słucham?

(Brak nagrania)

Ambasador Republiki Chorwacji Nebojša Koharović:

Chciałbym podziękować wszystkim panom senatorom, że naprawdę tak całkowicie i tak jednogłośnie poparli wejście mojego kraju do tego sojuszu, który naprawdę

ma znaczenie nie tylko dla przyszłości mojego kraju, ale zapewne i dla całego regionu, jak tutaj było to przedstawione przez pana ministra i przez pana dyrektora. Dziękuję bardzo jeszcze raz, także w imieniu mojego kolegi, pana ambasadora Çeliku.

Ambasador Republiki Albanii Florent Çeliku:

Z uwagi na charakter tego spotkania będę mówił po angielsku. Mógłbym oczywiście skorzystać z pomocy tłumacza, ale myślę, że to nie będzie problem, jeśli będę mówił po angielsku.

Przede wszystkim, tak jak mój kolega, chciałbym państwu podziękować. To nie jest tylko kwestia procedury, tu chodzi o przymierze. I to jest największa wartość NATO, którego będziemy pełnoprawnym członkiem. Deklarujemy współpracę i z nadzieją patrzymy w przyszłość.

Ten symboliczny gest z państwa strony pokazuje nam, że to przymierze jest w pewnych rękach, że mamy przed sobą pomyślną przyszłość. Dołożymy wszelkich starań, aby wypełnić naszą misję do końca. Jeszcze raz dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Henryk Górski:

Dziękuję.

Teraz przeprowadzimy głosowanie w sprawie ratyfikacji protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego o akcesji Republiki Chorwacji, sporządzonego w Brukseli dnia 9 lipca 2008 r.

Kto jest za przyjęciem tego protokołu? (14)

Dziękuję bardzo.

Pozostaje mi wyznaczyć... To znaczy uzgodniliśmy z panem przewodniczącym Kiersem, że sprawozdawcą jednej uchwały będzie ktoś z Komisji Spraw Zagranicznych, a drugiej ktoś z Komisji Obrony Narodowej. Oczekuję zgłoszenia na ochotnika. Kto z panów?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dobrze, dziękuję. Uważam, że pan Bisztyga będzie sprawozdawcą tej uchwały w Senacie. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Leon Kieres)

Przewodniczący Leon Kieres:

Panie Senatorze, pan ambasador złożył pewną deklarację: otrzyma pan korzyść w związku z urzędowaniem od Ambasady Republiki Chorwacji. *(Wesołość na sali)*

(Głos z sali: To powinno zostać przetłumaczone na angielski.)

Proszę państwa, zamykamy posiedzenie.

Ekscelencje, dziękuję za obecność na naszym spotkaniu. Jeszcze raz chciałbym wyrazić naszą wdzięczność za państwa przybycie i udział w posiedzeniu. Uważam, że państwa kraje odgrywają kluczową rolę w regionie bałkańskim. Polska popiera wasze aspiracje i dążenia. Dziękuję państwu serdecznie.

W imieniu pana przewodniczącego Górskiego i swoim zamykam posiedzenie połączonych komisji. Do zobaczenia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 26)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851